

Ókori hérosz lett az évszak műtárgya

Egy lovas félistent ábrázoló, több mint kétezer éves márvány dombormű látható keddtől az évszak műtárgyaként a budapesti Szépművészeti Múzeumban.

A keleti görög műhelyben készült reliefet, amelyet május végéig láthat a nagyközönség, tavaly vásárolta meg a múzeum - olvasható a közgyűjtemény közleményében. Az évszak műtárgyáról szóló ismertető szerint a görög világban általános volt, hogy a lovas félistent az iránta tiszteletet kifejező alakokkal együtt ábrázolták.

Ez az ábrázolási mód keleti kultúrákból átvett minták nyomán a klasszikus Athénban alakult ki, majd a hellén világ egyik legnépszerűbb domborműtípusa lett.

A görög vallás megkülönböztető sajátossága, hogy a halhatatlan istenek és az „egy napig élő” emberek mellett úgynevezett héroszokat is ismert. Ők a görög mondavilág félistenként tisztelt hősei, akiket halandó voltuk az emberekhez, rendkívüli tetteik pedig az istenekhez tesznek hasonlatossá.

A hellenisztikus korban a fogalmat azonban jóval szélesebb körben használták. Ekkor már a hérosz szó olyan holtakat is jelölhetett, akiknek emlékére szeretteik kultuszt alapítottak, de jelenthette egyszerűen azt is: „megboldogult”.

A lovas hérosz képéhez önálló jelentésárnyalat is kapcsolódott. Az ilyen sírköveket ugyanis a hellenisztikus korban szinte kizárólag fiatalon meghalt kisfiúk, ifjak sírjára állították, s ezt többnyire felirat jelezte. A Szépművészeti Múzeumban kiállított domborművön egy magányos lovas alakjában ábrázolt halott ifjú és az itt maradottakat jelző, idősebb arcú köpenyes férfialak látható.

A múzeum antik gyűjteménye hagyományteremtő szándékkal 2003 telén indította útjára „Az évszak műtárgya” kamarakiállítás-sorozatot, amelynek célja, hogy rendszeresen a közönség elé tárja a gyűjteményben folyó munka eredményeit.

Origo.hu, 2007. április 5. 09:47